

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: L. N.
bytem X
t.č. místem pobytu ve VTOS Praha – Ruzyně
zastoupená JUDr. Tomášem Samkem, advokátem
sídlem Pražská 140, 261 01 Příbram

žalovaná: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2021, č. j. MV-43003-5/SO-2021

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2021, č. j. MV-43003-5/SO-2021 **se zrušuje** a věc **se** žalované **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši **11.228 Kč** k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Tomáše Samka, advokáta ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

I. Předmět věci

1. Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky rozhodnutím ze dne 10. 2. 2021, č. j. OAM-3200-9/ZR-2020 zrušilo podle ustanovení § 87l odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) platnost povolení k trvalému pobytu žalobkyně na území České republiky a podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) téhož zákona jí stanovilo k vycestování z území lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí či od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.
2. Žalovaná napadeným rozhodnutím k odvolání žalobkyně potvrdila výrok I. rozhodnutí správního orgánu I. stupně a změnila výrok II. rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že se podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců uděluje výjezdní příkaz s platností na 30 dnů od právní moci rozhodnutí Komise o odvolání, případně na 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaná shrnula, že z opisu z Evidence rejstříku trestů a z obdržení rozsudku Krajského soudu v Praze, č. j. 4 T 21/2013-33778, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze, č. j. 6 To 64/2018-34994, žalobkyně byla odsouzena za spáchání pokračujícího zločinu sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ustanovení § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a c), odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*trestní zákoník*“) a zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle ustanovení § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 trestního zákoníku, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let do věznice s ostrahou.
4. Byla tedy splněna první podmínka pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle ustanovení § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná se poté ztotožnila s otázkou hodnocení přiměřenosti napadeného rozhodnutí do života žalobkyně, jak toto hodnocení provedl správní orgán I. stupně. Shrnula, že žalobkyně na území vlastní nemovitost, má manžela a potomka. Zdůraznila, že řízení bylo vyvoláno jejím protiprávním jednáním a důsledků s tím spojených si měla být vědoma. Žalobkyně si podle žalované na území neutvořila vazby hodné ochrany. Zdůraznila, že žalobkyně je občankou Evropské unie, nebylo jí uděleno správní vyhoštění, proto bude moci po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nadále pobývat se svou rodinou na území a také zde pracovat. V tomto ohledu tedy zrušení jejího povolení k trvalému pobytu na území představuje v porovnání s výkonem trestu odnětí svobody pouze minimální zásah do jejího soukromého a rodinného života.
5. Podle žalované sama žalobkyně uvedla jako nepříznivý dopad napadeného rozhodnutí do jejího života administrativní a ekonomické komplikace, zejména v oblasti zdravotní a sociální péče. Takové komplikace v porovnání s rozsahem a závažností žalobkyně páchané trestné činnosti dle Komise nemohou způsobit nepřiměřenost napadeného rozhodnutí do soukromého či rodinného života žalobkyně. Žalovaná uvedla, že žalobkyně v průběhu

řízení zaslala ministerstvu vnitra vyjádření, ve kterém uvedla, že má trvalé zaměstnání, kde je v zaměstnaneckém poměru i po dobu výkonu trestu odnětí svobody. Vzhledem k tomu, že je žalobkyně v zaměstnaneckém poměru, nemohou jí vzniknout závažné komplikace v souvislosti se zdravotním a sociálním pojištěním, neboť tyto za žalobkyni jakožto zaměstnankyni odvádí její zaměstnavatel. V podrobnostech žalovaná odkázala na vyčerpávající posouzení zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života na stranách 2-7 prvostupňového rozhodnutí.

6. Prvostupňové rozhodnutí nelze považovat za dvojí trestání, neboť důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí byla skutečnost, že došlo k naplnění podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Správní řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu a soudní řízení ve věci trestní jsou dvě na sobě nezávislá řízení s rozdílnou povahou posuzované věci. To podle žalované potvrzuje i nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, č. j. I. ÚS 945/20.
7. Žalovaná neshledala důvodnou rovněž námitku, dle které k trestné činnosti došlo téměř před 10 lety a od této doby vedla žalobkyně řádný život. Uvedla, že pro účely řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu je zásadní, kdy došlo k pravomocnému odsouzení, nikoli kdy došlo k páčání trestné činnosti. Skutečnost, že trestní řízení trvalo několik let a jeho účastníci se jej dlouhodobě pokoušeli obstruovat, nelze považovat za polehčující okolnost svědčící ve prospěch žalobkyně. Do doby pravomocného odsouzení bylo třeba na žalobkyni hledět jako na nevinnou a nebyl by dán důvod pro zahájení řízení o zrušení jejího povolení k trvalému pobytu na území.
8. Žalovaná se zcela ztotožnila se správním orgánem I. stupně, dle kterého není ve veřejném zájmu, aby výhody plynoucí z povolení k trvalému pobytu na území, které je kromě českého státního občanství nejvyšším pobytovým oprávněním, čerpali cizinci, kteří nerespektují zákony České republiky a dopouští se závažné trestné činnosti. S odkazem na kritéria vytýčená nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, č. j. I. ÚS 945/20 shrnula, že žalobkyně se dopustila závažného zločinu, pro který byla odsouzena k trestu odnětí svobody v délce trvání 5 let do věznice s ostrahou. Trestnou činnost páchala jako člen organizované skupiny, přičemž trestnou činností byly poškozeny zájmy nejen České republiky, ale také Evropské unie. Jednalo se o veřejně známou kauzu ovlivňování veřejných zakázek ve Středočeském kraji, přičemž jak vyplývá z rozsudku Vrchního soudu v Praze, č. j. 6 To 64/2018-34994, pokračujícím jednáním žalobkyně získala pro jiného čistý prospěch z veřejných zakázek ve výši 9 707 060 Kč, pro sebe žádala majetkový prospěch v celkové výši nejméně 600 000 Kč, přičemž skutečně přijala úplatek ve výši minimálně 200 000 Kč.
9. Dále by žalobkyně způsobila svým jednáním škodu Středočeskému kraji ve výši nejméně 2 268 547 Kč a Evropské unii škodu ve výši 150 111 919,50 Kč, přičemž k dokonání těchto činů a profinancování částky z rozpočtu Evropské unie již nedošlo z důvodu odhalení trestné činnosti. Z hlediska rozsahu způsobené škody proto žalovaná považuje zrušení povolení k trvalému pobytu žalobkyně na území za zcela přiměřené a důvodné. V současnosti se žalobkyně nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, proto je pochopitelné, že se po odsouzení další trestné činnosti nedopouští. Ovšem aktuálně nelze dospět k závěru, že se žalobkyně z uloženého trestu poučila a po propuštění z výkonu trestu již nebude představovat nebezpečí ohrožení veřejného pořádku. Žalovaná má za to, že podmínka skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení veřejného pořádku byla u žalobkyně splněna, přičemž na ni bude možné pohlížet jako na potenciální hrozbu

veřejného pořádku do doby, než vykoná trest odnětí svobody, případně se osvědčí v podmíněném propuštění a nebude mít aktuálně záznam ve výpisu z Evidence rejstříku trestů.

III. Žaloba

10. Žalobkyně má za to, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou jak v rozporu s ustanovení § 871 zákona o pobytu cizinců, tak v rozporu s čl. 10a a čl. 4 Ústavy České republiky a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i s příslušnou legislativou EU (čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES).
11. Žalovaný ani správní orgán I. stupně podle žalobkyně nijak nereflektovali smysl a účel zákonné úpravy a zcela přehlédli požadavek na proporcionalitu ve vztahu k zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, jakož i požadavek na účelnost daného rozhodnutí z hlediska ochrany veřejného zájmu.
12. Žalobkyně namítla, že žalovaný se podrobně zabývá posuzováním závažnosti jejího předchozího trestněprávního jednání, nicméně nijak nerozvíjí, jaké další okolnosti, vedle faktu, že došlo k jejímu pravomocnému odsouzení, vedou k obavě, že by snad mohl být jejím pobytem na území ČR, zejména po výkonu trestu, narušen veřejný zájem. Fakt, že byla žalobkyně odsouzena k VTOS v trvání přesahujícím 5 let a že tedy z tohoto důvodu bylo na místě zahájit řízení o zrušení jejího povolení k trvalému pobytu, není podle žalobkyně důvodem pro takové zrušení, ale pouze důvodem k tomu, aby skutečnosti byly správními orgány náležitě přezkoumány a vyhodnoceny právě z hlediska veřejného zájmu.
13. Poukázala na to, že podle správních orgánů soukromý ani rodinný život a zejména fakticita pobytu žalobkyně na území ČR nebudou zrušením povolení k trvalému pobytu prakticky narušeny. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí není podle žalobkyně zřejmé, jaký veřejný zájem bude ohrožen tím, že by na území pobývala jak rezident i po výkonu trestu odnětí svobody, a není z něj rovněž nijak patrné, z jakého důvodu ochrana takového veřejného zájmu svým významem převažuje nad komplikacemi, které vydané rozhodnutí žalobkyni do budoucna způsobí.
14. Žalobkyně si je vědoma toho, že jako občan EU bude i po propuštění z VTOS moci i nadále fakticky pobývat se svou rodinou na území ČR a stejně tak vykonávat své zaměstnání, nicméně faktem zůstává, že se tak bude dít se značnými administrativními a mnohdy i ekonomickými komplikacemi, zejména v oblasti zdravotní a sociální péče, nemluvě o tom, že v rámci úředního styku s orgány ČR i SR bude muset využívat svou rezidenční adresu ve Slovenské republice, kterou však fakticky nemá, neboť v SR nevlastní žádný objekt k bydlení ani jiný prostor a fakticky zde nemá možnost žít ani dlouhodobě pobývat.
15. Žalobkyně namítla, že za své jednání byla potrestána pravomocným soudním rozhodnutím a uložený trest vykonává. Řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu nemá sloužit k dalšímu trestání, ale k ochraně veřejného zájmu.
16. Poukázala na to, že jednání, za které byla potrestána, se odehrávalo cca před deseti lety. Po dobu svého trestního stíhání, vyjma několikaměsíčního vazebního pobytu, pak žalobkyně vedla řádný život, což ostatně konstatoval i trestní soud a k této skutečnosti při výměře jejího trestu přihlížel. Stejně tak orgány činné v trestním řízení nedospěly k závěru, že by snad na straně žalobkyně existovala obava z toho, že bude v trestné činnosti pokračovat

nebo ji opakovat, což se ostatně i potvrdilo. Součástí řádného života žalobkyně pak bylo i to, že vždy měla zaměstnání, nepobírala žádné dávky nebo hmotnou pomoc a vždy řádně přispívala do systému zdravotního pojištění i sociálního pojištění, což hodlá činit i nadále, neboť se z území ČR pochopitelně od své rodiny fakticky neodstěhuje a stejně tak nehodlá měnit své zaměstnání.

17. Žalobkyně má za to, že z okolností projednávané věci lze dovodit, že neexistuje žádný relevantní důvod, pro který by se správní orgány mohly domnívat, že po propuštění z VTOS bude na straně žalobkyně dáno nebezpečí, že bude narušovat nebo ohrožovat veřejný pořádek či jiný veřejný zájem. Alespoň z odůvodnění napadeného rozhodnutí není žádný takový konkrétní poznatek patrný.
18. Žalobkyně nesouhlasí s názorem správního orgánu I. stupně, že test proporcionality provedl již zákonodárce. Zde žalobkyně poukázala na ustanovení § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který obsahuje dovětek „*za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života*“. Podle žalobkyně je absurdní, že správní orgány tvrdí, že veřejný zájem převažuje nad tím, aby žalobkyně pobývala na území, přičemž současně tvrdí, že zrušení trvalého pobytu žalobkyni nebude omezovat.
19. Podle žalobkyně správní orgány zaujaly svůj postoj pouze paušalizovaně a zcela v rozporu se závěry Ústavního soudu, popsány v bodu 39 a 51 jeho nálezu ze dne 16. 12. 2020, č. j. I. ÚS 945/20. Žalobkyně před tím, než byla odsouzena, prokázala, že nemá tendenci k tomu, aby se dále dopouštěla jednání v rozporu se zákonem, po výkonu VTOS je navíc třeba zohlednit výchovný a preventivní účinek uloženého trestu odnětí svobody, není důvod se obávat opakování jakékoliv trestné činnosti ze strany žalobkyně. Zrušením povolení k trvalému pobytu žalobkyně na území ČR dojde fakticky pouze k tomu, že stát bude zcela v rozporu s veřejným zájmem komplikovat opětovnou plnou integraci žalobkyně do společnosti a bránit tomu, aby z jejího pobytu na svobodě měla nejen její rodina, ale i celá společnost faktický užitek (ekonomický, pracovní, daňový).

IV. Vyjádření žalované

20. Žalovaná setrvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, neztotožnila se s námitkami žalobkyně. V podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a na spisový materiál.
21. Žalobkyně ve věci již nepodala repliku.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).
23. O věci městský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť obě dvě strany s rozhodnutím věci bez jednání k výzvě soudu souhlasily. Městský soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaný vycházel a jehož postup je předmětem soudního přezkumu. Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS). Navrhovaný důkaz rozsudkem Vrchního soudu v Praze č. j. 6 To 64/2018-34994 městský soud neshledal

důvod provést pro nadbytečnost – jeho obsah je stranám znám a tento rozsudek je rovněž součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí.

24. Ze správního spisu vyplynuly následující rozhodné skutečnosti. Žalobkyni bylo oznámeno dne 4. 12. 2020 zahájení řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, z důvodu pravomocného odsouzení soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Součástí spisu jsou i trestní rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, sp. zn. 4 T 21/2013 a Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 6. 2019, č. j. 6 To 64/2018 – 34 994.
25. Těmito rozsudky byla žalobkyně uznána vinnou za pokračující zločin sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. b), písm. c), odst. 3 trestního zákoníku dílem dokonaný, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a za zločin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku.
26. Žalobkyně byla za tato jednání pravomocně odsouzena podle § 260 odst. 5 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody na 5 let, pro jehož výkon byla zařazena podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku do věznice s ostrahou, byl jí podle § 67 odst. 1 a § 68 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 250.000 Kč, pro případ, že by nebyl peněžitý trest ve stanovené lhůtě vykonán, byl podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců, podle § 73 odst. 1 a 3 trestního zákoníku byl žalobkyni uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu činnosti spojené s výkonem funkcí ve statutárních orgánech společností a družstev na dobu 5 let.
27. Žalobkyně se k předmětu řízení vyjádřila dopisem ze dne 6. 12. 2020. Uvedla, že je v České republice zakořeněná, má zde manžela a syna, oba občany České republiky, společně s manželem má nemovitost, kde je trvale přihlášena k trvalému pobytu. Má trvalé zaměstnání, to i po dobu výkonu trestu, v České republice platí daně, pojištění atp., v trestním rozsudku jí trest vyhoštění uložen nebyl. Žalobkyně si nebyla vědoma, co pro ni odnětí trvalého pobytu znamená.
28. Správní orgán I. stupně žalobkyni poučil o možnostech seznámit se s podklady rozhodnutí dne 17. 12. 2020 a dne 17. 2. 2021 vydal prvostupňové rozhodnutí.
29. Dne 3. 3. 2021 žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí podala odvolání.
30. O odvolání rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.
31. Podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Městský soud poukazuje na to, že dle tohoto ustanovení lze zrušit trvalý pobyt pouze občana Evropské unie či jeho rodinného příslušníka, o čemž svědčí především systematické zařazení tohoto postupu v Hlavě IVa zákona o pobytu cizinců, v níž je upraven pobyt občanů Evropské unie a jeho rodinných příslušníků na území. Pro zrušení trvalého pobytu občanů třetích zemí je totiž nutno aplikovat ustanovení § 77 zákona o pobytu cizinců, který zrušení trvalého pobytu pro

spáchání úmyslného trestného činu a nepodmíněné odsouzení cizince upravuje v ustanovení § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců.

32. Podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců z moci úřední uděluje ministerstvo výjezdní příkaz po zrušení nebo uplynutí platnosti dlouhodobého víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení nebo zániku platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, po zrušení přechodného pobytu občana Evropské unie, po ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu.
33. Mezi stranami není sporu o tom, že na základě rozsudků Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, sp. zn. 4 T 21/2013 a Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 6. 2019, č. j. 6 To 64/2018 – 34 994 byla žalobkyně pravomocně odsouzena soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu předchozího odsouzení ve smyslu § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců pak nemá povahu správního trestání. Rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu je nesankční povahy; je správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval - není sankcí, ale individuálně preventivním správním opatřením, které primárně nesleduje represivní účel, nejedná se tedy o dvojí odsouzení za totéž jednání (srov. odst. 30 nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>).
34. Mezi stranami rovněž není sporu o tom, že při zrušení trvalého pobytu žalobkyně byly správní orgány posoudit přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobkyně podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
35. Podstatu sporu pak shrnuje městský soud následovně. Žalobkyně v žalobě i v odvolání namítla, že obě správní rozhodnutí jsou mj. v rozporu s čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES. Obě správní rozhodnutí nedostojí požadavkům, které vytýčil Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20. Z prvostupňového rozhodnutí či z napadeného rozhodnutí není zřejmé, v čem má spočívat veřejný zájem chráněný ustanovením § 87 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců a v čem převažuje nad zásahem do jejího soukromého a rodinného života. V této souvislosti poukazuje na to, že na území České republiky pobývá 20 let, s manželem spoluvlastní nemovitost, žije zde její manžel a syn. Žalobkyně má rovněž za to, že by měla být zohledněna její následné chování a předchozí a budoucí ekonomický a daňový přínos. Ztráta trvalého pobytu pro ni bude znamenat i administrativní zátěž.
36. Rámec posouzení podmínek pro zrušení k trvalému pobytu pro předchozí trestní odsouzení občana Evropské unie či jeho rodinného příslušníka, vymezil Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20. Zdůraznil, že oprávnění pro členské státy učinit opatření dle čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států¹ u rušení trvalého pobytu příslušníka Evropské unie či jeho

¹ Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotčené osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotčeného jednotlivce musí

rodinného příslušníka naráží na právo volného pobytu a pohybu občanů Evropské unie dle článku 21 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

37. Ústavní soud poté shledal, že při uplatňování článku 27 odst. 2 Směrnice a zkoumání existence skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že jednotlivec byl v minulosti odsouzen pro spáchaný trestný čin, ale je dále třeba vzít v úvahu další aspekty, a to zejména zákonem stanovený a uložený trest, míru zapojení do trestné činnosti, rozsah škody a tendenci jednotlivce k opakování trestné činnosti. Vyslovil poté obecný závěr, že neposoudily-li správní soudy při přezkumu rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti v souladu s požadavky práva EU, nýbrž automaticky vycházely pouze z předchozího odsouzení za trestný čin, postupovaly v rozporu s čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 10a a čl. 4 Ústavy České republiky, a porušily tím právo stěžovatele na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. K obdobným závěrům dospěla judikatura Nejvyššího správního soudu již dříve, byť ve vztahu ke správnímu vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců (rozsudek ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS) nebo ve vztahu k zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců (rozsudek ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40).
38. Nosné myšlenky tohoto nálezu Ústavního soudu správní soudy převzaly do své rozhodovací činnosti a optikou jeho závěrů v obdobných případech pravidelně hodnotí, zda správní orgán I. stupně a žalovaná řádně posoudili naplnění důvodů pro zrušení trvalého pobytu občana Evropské unie či jeho rodinného příslušníka podle jednotlivých skutkových podstat § 87l zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 10 A 75/2021 - 55, ze dne 17. 3. 2021, č. j. 15 A 44/2019 - 55, Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2021, č. j. 55 A 83/2020 - 38, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2021, č. j. 4 Azs 98/2021 - 22).
39. Oba správní orgány ve svých rozhodnutích zcela příhodně zdůraznily, že ustanovení § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců chrání veřejný zájem tím, že odnímá pobytové oprávnění cizinci (příslušníkovi Evropské unie či jeho rodinnému příslušníkovi), který jednal úmyslně trestněprávně proti zákonům České republiky. Tímto ustanovením tedy zákonodárce vyjádřil zájem veřejnosti na tom, aby taková osoba nedisponovala nejvyšším cizineckým pobytovým oprávněním na území České republiky. Uvedené v případě žalobkyně by podle názoru městského soudu platilo tím spíše, že žalobkyně byla odsouzena za účast na trestné činnosti vykazující vysokou společenskou škodlivost a která je doposud negativně vnímána napříč širokou veřejností.
40. Jak již bylo výše uvedeno, sama skutečnost, že byla žalobkyně odsouzena a případně též výsledné shledání, že zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně byl napadeným rozhodnutím přiměřený, však ještě nestačí k úplnému závěru o naplnění podmínek zrušení trvalého pobytu cizince podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců a o souladu tohoto opatření s požadavky článku 27 odst. 2 Směrnice.
41. Správní orgán I. stupně přisvědčil žalobkyni, že na území České republiky má rodinné vazby. V zásadě pak zdůraznil, že se žalobkyně dopustila trestné činnosti, ztráta trvalého

představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisí s generální prevencí, nejsou přípustná.

pobytu je jen důsledek jejího jednání, čehož si měla být vědoma. Veřejný zájem na zrušení pobytu je dle správního orgánu I. stupně větší, než dopad do soukromého a rodinného života, tento zásah proto bude přiměřený. Správní orgán I. stupně poukázal na několik rozhodnutí správních soudů, z nichž vyplývá, že zrušení trvalého pobytu bez zákazu dalšího pobytu není nepřiměřených zásahů do soukromého a rodinného života. Poukázal na to, že během pobytu žalobkyně ve výkonu trestu nevytváří vazby hodné ochrany ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Ani déle trvající pobyt na území pak neodůvodňuje nepřiměřený zásah. Vzhledem k uloženému zákazu činnosti a k tomu, že žalobkyně není držitelem živnostenského oprávnění, nebude postižena ani v ekonomickém životě. Podle správního orgánu I. stupně není ve veřejném zájmu, aby na území pobývala osoba s uděleným trvalým pobytem, která byla pravomocně odsouzena za spáchání úmyslné trestné činnosti a je ve výkonu trestu odnětí svobody. Test proporcionality provedl zákonodárce, když upřednostnil ochranu veřejného zájmu nad individuálním zájmem cizince na ochranu rodinného života. Právo pobytu cizince na území není možné kvalifikovat jako základní lidské právo. Nelze také klást na roveň soudní vyhoštění a zrušení bytového oprávnění – vyhoštění stanovuje i dobu, po kterou nelze na území vstoupit, odnětí trvalého pobytu znamená ztrátu bytového oprávnění cizince. Podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců správní orgán I. stupně poté udělil žalobkyni výjezdní příkaz na 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí nebo na 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

42. Z uvedeného vyplývá, že správní orgán I. stupně konstatoval jen to, že žalobkyně byla pravomocně odsouzena za vysoce společensky škodlivou trestnou činnost. Stručně posoudil přiměřenost rozhodnutí z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně dle § 174a zákona o pobytu cizinců. Neposuzoval povahu trestné činnosti žalobkyně, neposuzoval její aktuální chování ani hrozbu pro veřejný pořádek do budoucna dle závěrů nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 945/20.
43. Další posouzení provedla žalovaná v napadeném rozhodnutí. V návaznosti na citovaný náleze Ústavního soudu již shrnula povahu předchozí trestné činnosti žalobkyně, její závažnost včetně výše škody způsobené jednáním žalobkyně, hodnotila, že žalobkyně je ve výkonu trestu odnětí svobody, a že vzhledem k tomu je předčasné hodnotit, jak se žalobkyně z tohoto odsouzení poučila do budoucna; má za to, že tuto hrozbu bude představovat do konce výkonu trestu příp. do osvědčení se po podmíněném propuštění z výkonu trestu a do doby výmazu záznamu v evidenci trestů.
44. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nicméně ve své podstatě stále jen setrvala na postoji správního orgánu I. stupně, že ke zrušení trvalého pobytu stačilo prosté předchozí trestní odsouzení žalobkyně za její jednání a do doby pominutí účinků odsouzení měla proto za to, že žalobkyně bude hrozbou pro veřejný pořádek. Toto konstatování však podle názoru městského soudu bylo nesprávné a nedostatečné z následujících důvodů.
45. Dle trestních rozsudků byla žalobkyně odsouzena za jednání spočívající v tom, že v postavení statutárního orgánu společnosti, který administroval veřejné zakázky pro zadavatele Středočeský kraj, na základě instrukcí dalších obviněných ovlivňovala v období roků 2011 – 2012 (způsobem velmi detailně popsáním v trestních rozsudcích) průběh označených veřejných zakázek.
46. Z toho, za jakou trestnou činnost byla žalobkyně odsouzena, však podle názoru městského soudu ještě nelze dovozovat aktuálnost hrozby žalobkyně pro veřejný pořádek. Je třeba

poukázat na vysokou specifickou jednaní žalobkyně – jednaní se žalobkyně dopustila v součinnosti s dalšími osobami ve zcela jedinečných okolnostech. Ty se odlišují od např. od distribuce omamných látek, násilné či majetkové trestné činnosti atp. (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Azs 50/2017 - 45 nebo rozsudky ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017 – 31), u níž vzhledem k osobnosti pachatele a např. k předchozímu odsouzení naopak je možné zohlednit i jeho tendence k opakování či pokračování v trestně právním jednaní a např. z opakovaného odsouzení vyvozovat aktuální či budoucí ohrožení veřejného pořádku. Prokázaná trestná činnost žalobkyně naopak vypovídá toliko o tom, že žalobkyně jednala protiprávně po sledované období 2011 - 2012, z toho však nevyplývá ani jako pravděpodobné, jak tomu bude po výkonu trestu.

47. Žalovaná své hodnocení navíc provedla jen na základě obou trestních rozsudků, které jsou součástí správního spisu. Kromě těchto rozsudků správní spis žádné další podklady k osobě žalobkyně neobsahuje. Veškeré závěry o povaze jednaní žalobkyně (včetně hodnocení aktuální hrozby žalobkyně pro veřejný pořádek) z rozsudků pak správní orgány činily veskrze v základních bodech – avšak alespoň jako východisko žalovaná nijak nezohlednila, zda a jak v době rozsudků (tj. v roce 2018 resp. 2019) hodnotily trestní soudy také osobnost žalobkyně a její postoj k trestné činnosti. I samotné zjišťování skutkového stavu, který měl vyplynout z těchto rozsudků a následné hodnocení zjištěných skutečností ze strany žalované, je proto v tomto ohledu nedostatečné.
48. To, jak bude žalobkyně jednat po propuštění z výkonu trestu, jak se bude chovat ve společnosti, čili zda představuje aktuální a budoucí hrozbu pro veřejný pořádek, pak podle názoru městského soudu na základě těchto rozsudků ani hodnotit dopředu nelze. V tomto ohledu bude tedy nezbytné doplnit spis o další podklady, z nichž to bude vyplývat.
49. Městský soud je proto názoru, že přes uvedené úvahy žalované v napadeném rozhodnutí stále zůstalo mezi stranami stále sporné, zda lze žalobkyni vzhledem k povaze předchozí trestné činnosti vůbec považovat za aktuální hrozbu. Tuto otázku proto žalovaná posoudila nesprávně a neúplně.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

50. Městský soud shledal, že správní orgány nesprávně hodnotily existenci skutečného, aktuálního závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti osobou žalobkyně. To dílem nedostatečného hodnocení ve spise založených trestních rozsudků a dílem absencí podkladů vypovídajících o tom, jakou hrozbu pro veřejný pořádek žalobkyně aktuálně představuje. Shromáždění těchto podkladů pak vyžaduje zásadní doplnění - byť to žalobkyně tvrdí, pouhé tvrzení o tom, že výkon trestu odnětí svobody u ní splnil svoji výchovnou úlohu, ještě dostatečně věrohodně tuto skutečnost neosvědčuje.
51. Městský soud žalobu shledal důvodnou, napadené rozhodnutí proto zrušil dílem pro nezákonnost z důvodu nesprávného právního názoru (§ 78 odst. 7 s. ř. s.) a dílem pro nedostatek skutkových zjištění podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., přičemž tato skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění.
52. V dalším řízení proto žalovaná v první řadě shromáždí podklady, na základě kterých bude možné uceleně hodnotit reálnou hrozbu žalobkyně pro veřejný pořádek a toto hodnocení provede znovu. K posouzení této otázky může žalovaný vycházet z hodnocení jednaní a osobnosti žalobkyně dle založených trestních rozsudků, pro zjištění aktuální hrozby žalobkyně pro veřejný pořádek bude dle názoru městského soudu vhodné vycházet z

podkladů, z nichž bude možné ověřit možnou nápravu žalobkyně v průběhu výkonu trestu – např. na základě podkladů Vězeňské služby či dohledového orgánu.

53. Pokud na základě doplněného skutkového stavu žalovaná shledá, že žalobkyně skutečně představuje hrozbu pro veřejný pořádek, bude znovu hodnotit i přiměřenost dopadu rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Tuto otázku městský soud nyní nepřezkoumával pro předčasnost, neboť ještě není postaveno na jisto, zda jsou vůbec dány důvody pro zrušení trvalého pobytu žalobkyně podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
54. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s.
55. Žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení proti procesně neúspěšnému žalované. Náklady řízení představují jednak částku 3 000 Kč za soudní poplatek zaplacený z podané žaloby a odměnu za zastoupení advokátem. Soud žalobkyni přiznal odměnu za 2 úkony právní služby (příprava a převzetí, podání žaloby - § 7, 9, 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve znění pozdějších předpisů) po 3 100 Kč a 2x režijní paušál po 300 Kč. K této částce pak byla připočtena daň z přidané hodnoty (1 428 Kč), kdy zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem této daně. Celkem odměna za zastoupení představuje částku 11 228 Kč. K náhradě nákladů stanovil žalované přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu